

Visita al nucli antic i rodalies de Romanyà

Visitarem el poblat, l'església, la Creu de Romanyà, anirem cap al menhir de la Murtra, el cementiri municipal, on hi ha la tomba de Mercè Rodoreda, el conjunt megalític de la Cova d'en Daina, i de tornada, anirem a la font del Prat.

RECORREGUT - PUNTS D'INTERÈS

Romanyà de la Selva, possiblement el racó de Sant Cristina amb més encant, i que conserva millor la tranquil·litat de temps passats. Fixeu-vos amb les cases del nucli antic, del voltant de l'església, totes construïdes amb pedra, i que ens transporten, si deixem estar els cotxes i amb una mica d'imaginació, a temps medievals. És fàcil d'imaginar-nos, veient el nucli antic de Romanyà, que de qualsevol cantonada ens pot sortir un cavaller, un monjo o qualsevol personatge de l'època.

Es té constància de l'existència de Romanyà com a límit de la Vall d'Aro des de l'any 881 en un diploma del Rei Carlemany, i de la seva església, de l'any 1019 com a pertanyent a la canònica de Girona.

La història de Romanyà està oficialment lligada a Santa Cristina d'Aro des del 1858, any de la independència de Santa Cristina respecte a Castell d'Aro, però degut a la seva ubicació física, a la gent de Romanyà els era molt més senzill de comunicar-se amb Llagostera, (per exemple per anar al seu mercat setmanal, on els seus pagesos hi portaven a vendre vianda i bestiar) que no anar al llunyà poble de Santa Cristina.

Començarem la visita al nucli antic de Romanyà. entrarem per l'entrada del Restaurant can Roquet, i anirem cap a l'església de Sant Martí.

Vista de la plaça i l'església de Sant Martí de Romanyà La preciosa església de Sant Martí és un temple amb planta de creu grega, el braç de llevant de la qual forma l'absis. L'edifici és cobert amb voltes de canó, reforçades per arcs de ferradura.

És considerada una construcció pre-romànica molt evolucionada ja que la disposició en planta, els arcs de ferradura i la tecnologia utilitzada en la construcció és tradicional dels edificis pre-romànics, però també conté elements romànics, com per exemple les finestres de doble esqueixada. Data de finals del segle X.

Les finestres de doble esqueixada i l'aparell força regular dels murs ja deixen entreveure les formes romàniques. El terra de l'església està fet amb lloses de pedra, indicant la seva antiguitat. La imatge de fusta de l'interior, representa sant Martí, realitzada al segle XX per l'escultor olotí Modest Fluvià La torre campanar es creu que pertany al segle XI o posterior, ja que presenta una construcció més evolucionada que la resta de l'església. La porta de migdia és protegida per un petit porxo.

A la part posterior de l'església, s'hi emplaçava l'antic cementiri de la parròquia que fou clausurat per manca d'higiene el 1911. El mateix mes es construí el nou cementiri a la seva ubicació actual per un preu de 1900 ptes. L'any 1999 l'escultor Antonio Delgado va fer donació de l'escultura de la mare de Déu de Romanyà., És de bronze massís i està molt ben falcada a fi i efecte d'evitar els robatoris. Es troba al mur exterior dret de la plaça.

Un cop visitat l'interior de l'església, sortirem del nucli antic i ens dirigirem seguint el sender GR-92 durant 75 metres fins arribar a la Creu de Romanyà.

La Creu de Romanyà, situada a l'esquerra del nucli en direcció a Calonge.

Fou inaugurada l'agost de 1904.

D'una alçada d'uns 7 metres, alguns dels seus blocs pesen prop d'una tona. La seva construcció es degué a l'acord d'alguns propietaris del terme de Romanyà, d'acord amb el pensament del Pontífex Lleó XII, que recomanà alçar creus als cims de les muntanyes en homenatge a Crist.

Seguirem caminant, i baixarem fins a la carretera, i al poc de caminar, ens desviarem cap a una pineda, on hi podrem veure el menhir de la Murtra.

Manuel Cazorro Ruiz, l'any 1912 publica una ressenya d'aquest monument amb croquis del menhir, llavors caigut. El Menhir antropomorf de granit va ser redreçat l'any 1952, per una colla de voluntaris guixolencs i cristinencs, i per membres del Centre Excursionista Montclar de Sant Feliu de Guíxols, sota la batuta de Lluís Esteva . Possiblement fou construït aproximadament vers 3000 - 2500 a. C.

Seguirem la visita apropant-nos al nou cementiri de Santa Cristina d'Aro, on hi reposen les despulles de la famosa escriptora catalana Mercè Rodoreda.

D'aquí, seguirem fins arribar al conjunt megalític de la Cova d'en Daina.

El dolmen és un dels més complets que es conserven. Pel tipus de configuració del sepulcre, es dedueix que fou construït vers al 2700 - 2200 a. C.

Es tracta d'una galeria coberta amb forma de U feta de lloses de granit. Del túmul artificial de tendència circular - ovalada i del seu cròmlech en queden restes molt visibles. El monument fa interiorment 7,60 m de llarg per 1,70 d'ample i 1,50 d'alçada màxima.

Les peces de més grandària recuperades de l'aixovar foren trobades en l'excavació de Pere Cama i Casas el segle XIX. Altres de més petites pertanyen a l'excavació d'Esteva Cruañas. Del conjunt cal destacar nombrosos ossos molt fragmentats i moltes dents de gent gran i de criatures. Set puntes de sílex de diverses tipologies i fragments de ganivet, també de sílex. Dos fragments ceràmics amb línies incisives i un altre fragment de vora, potser campaniforme. Més de tres centenars de grans collarets d'esteatita i de calaïta. Dues plaquetes de fibrolita de color gris verdós i dues altres de sorrenca molt fina, una perforada. Una peça discoidal de pissarra negra i una petita peça feta amb una làmina fina d'or, en forma cilíndrica, enrotllada.

Per acabar amb la visita, tornarem cap al nucli antic passant per la font del Prat, que aquest estiu és possible que porti aigua.

En aquesta zona s'hi poden localitzar varis suros centenaris. A Romanyà, se n'hi troben una gran quantitat. Entre ells hi destacava el monumental Suro Gros, situat molt a prop de la font, dins la pairalia de Can Cama. Les seves dimensions no deixen cap dubte del perquè del seu nom, 25 metres d'amplada i 14 metres d'alçada. Aquest gegant, restà en peu fins al 1957, any en que morí de vell i es destralejà.

Una imatge del monumental Suro Gros de Can Cama, a la Font del Prat.

Aquí es pot apreciar les seves impressionants dimensions.

Fotografia del 1875-80.

A sota seu, hi apreciem l'alçada d'una persona.

Bibliografia:

.Gerard Bussot i Liñón 'RECULL D'IMATGES I COMENTARIS' Ed. Ajuntament de Santa Cristina d'Aro (1991).

.Pere Cantón i Playà 'Les Comarques Gironines del Paleolític als Visigots, Catàleg de Jaciments'. Ed. Diputació de Girona i Associació Arqueològica de Girona (2001)

www.santacristina.net/turisme

www.costabravacentre.org